

ناوچێی مێژوویی و بـوونـی “هـورامان” لـ لیستی میراتی جیها نی یـنسک تـمار کرا

دکتـر حوجـتوـا ئـیـووبـی: هیوادارین کـ گـشتیارانی جیهان سـردانی
هـورامان بکـن

مـنسور جیها نی –

دکتـر “حوجـتوـا ئـیـووبـی” سـکرتـری گـشتی کـمیسـیـهـی نـهـتـوـی
کـخراوـی یـنسک – ئـهـران گوـتی: پـهـروـهـندی تـمارکردنی جیها نی
هـورامان، بـ ئـهـم گـرینگیـهـی تایبـهـت و زـهـر جـگای بایـهـخی هـیـهـی؛
هیوادارین کـ گـشتیارانی فـهـرهـنگی و هـهـگران لـ ناوچـهـ
جـهـراوچـهـکانی جیهان، بـهـن و دیمـهـن جوانـهـکانی هـورامان ببینن.

دکتـر “حوجـتوـا ئـیـووبـی” سـکرتـری گـشتی کـمیسـیـهـی نـهـتـوـی
کـخراوـی یـنسک UNESCO – ئـهـران، لـ وتووێژـهـکی تایبـهـتـهـی سـهـبارـهـت
بـ تـمارکردنی جیها نی هـورامان لـ لیستی جیها نی کـخراوـی
“یـنسک” دا گوـتی: لـ نهـوان ئـهـو پـهـروـهـندانی کـ لـ لایـهـن ئـهـرانـهـو
بـ تـمارکردن لـ لیستی میراتی جیها نی یـنسک دا بوومان و لـ
ئـهـستـاشـدا هـهـمان؛ پـهـروـهـندی تـمارکردنی جیها نی هـورامان، بـ ئـهـم
گـرینگیـهـی تایبـهـت و زـهـر جـگای بایـهـخی هـیـهـی؛ بـ هـیـهـی ئـهـو کـ
ناوچـهـی هـورامان لـ و بـهـشـهـ جوانـهـ بـهـوـهـنـهـی نیشتمانی خـهـشـهـی
ئـهـران و ناوچـهـی کـ دوو پارـهـزگای گـرینگی کوردستان و کرمانشاهی
پـهـکهـو و گـهـداو و لـ لایـهـکی دیکـهـشـهـو درـهـژ دـهـکهـشـهـت و دـهـچـهـتـهـ ناو
وـهـاتـی عـراق و بـهـ تایبـهـت هـهـرـهـمی کوردستانـهـو.

هه‌روهه‌ها گوتیشی: بێ لێ بێرچاوگرتنی مێژوو، شارستانییه‌ت و فره‌هه‌نگی پارێزگاکانی کوردستان و کرماشان و بێ تایبیه‌ت، ئێم میحوهرێ بێوێنیه‌ی، بێ ئێمه‌ ته‌مارکردنی جیهانی هه‌ورامان، گرینگیه‌کی تایبیه‌ت و زه‌رجه‌گای بایه‌خی هه‌یه‌ی و سپاسی هه‌موو ئێو که‌سانه‌ ده‌که‌مه‌ که‌ له‌م کاره‌ گرینگه‌دا به‌شدارییان کرد و هه‌واییاندا و بێهه‌ستی به‌وچان ته‌که‌شان. له‌و هه‌مه‌ته‌یه‌ی که‌ خه‌ڵکی خه‌شوه‌یستی ناوچه‌یه‌ی هه‌ورامان کردیان و بێ تایبیه‌ت به‌ هه‌وه‌ و ته‌که‌شانی تایبیه‌تی بێهه‌مایه‌ی هه‌ونه‌ر، که‌ دیسانه‌وه‌ به‌ جارێکی دیکه‌، له‌ ئێزمه‌وونه‌کی ته‌واو نه‌وه‌دا یارمه‌تی ده‌زگاکانی په‌یوه‌ندیداریاندا له‌وانه‌: وه‌زاره‌تی میراتی که‌لتوووری و گوشتیاری و که‌میسیه‌نی نه‌ته‌وه‌یه‌ی ککه‌خراوه‌ی یه‌نسکه‌ – ئێران؛ که‌ له‌هه‌وه‌ سپاسی هه‌موویان ده‌که‌مه‌ که‌ به‌ یارمه‌تیدانی به‌ ته‌مارکردنی جیهانی ناوچه‌یه‌ی هه‌ورامان و هه‌روه‌ها به‌وێه‌یه‌ی بێهه‌ستی په‌شانه‌ی گرووپی فره‌گرافیه‌ی “هه‌ورامان: داوه‌نی ئاسمان” و کاره‌ فره‌هه‌نگی و هه‌ونه‌رییه‌کانی دیکه‌ی په‌یوه‌سته‌ به‌م بابته‌ هه‌موو هه‌وه‌یه‌کی خه‌یان خه‌سته‌گه‌.

سکرتیه‌ری گشتی که‌میسیه‌نی نه‌ته‌وه‌یه‌ی ککه‌خراوه‌ی یه‌نسکه‌ – ئێران، له‌ دره‌ژیه‌ی قسه‌کانیدا سه‌بارته‌ به‌ گرینگیه‌ی ته‌مارکردنی “هه‌ورامان” له‌ لیستی میراتی جیهانی ککه‌خراوه‌ی یه‌نسکه‌ گوتی: یه‌که‌مین ده‌سته‌که‌وتی ئێم ته‌ماره‌ ئێوه‌یه‌ که‌ ای گشتی سه‌بارته‌ به‌ گرینگیه‌ی ئێم میحوهرێ ئاگاداره‌ ده‌بن و له‌ په‌له‌ی یه‌که‌میشه‌دا خه‌ڵکانی ئێم ناوچه‌یه‌ی سه‌رنجه‌کی تایبیه‌ت ده‌ده‌ن و به‌ جوانی به‌یان ده‌ردکه‌وته‌ که‌ له‌م شوێنه‌ی که‌ ژیان

بەسەر دابەن؛ ئەم میراتە هی مرڤایەتی و هەمووی مرڤڤکان، ئەم میراتە بە هی خەیانی دزانن و دیکەن بە هی خەیان. بە لـەرچاوگرتنی هەمووی ئەمانە خەکی دابەت لـ پـاراستن و چاودەری کردنیدا تەبکەشن. لـاستیدا، ئەو گرینگترین دەستکەوتی ئەم تەمارە جیهانییە.

ئەم بەرپرسە فەرھەنگییە بە ئەزمونە لـ درێژی قسەکانیدا گوتی: دەستکەوتی دیکەش ئەوەیە کە ئەو کەسانە کە بنەماڵەی فەرھەنگ و ئەو کەسانە کە هەگرن، لـ شوێنە جەرگەکانی جیهان، سەرنجیان بەرەوای ناوچەی جوان و بەوێنەی هەورامان دادەکەشێت. هیوادارم کە تەمارکردنی جیهانی "ئاسە کەلتووری هەورامان" ببێتە هەی ئەوەی کە گەشتیارانی فەرھەنگی و هەگرانی گەشتیاری لە دنیادا بە لـشاو بەن بە ئەم ناوچەیی و دیمەنە جوانەکان و هەروەها شەوازی ژیان و فەرھەنگی هەورامان ببینن.

دکتەر "حوجەتو" ئـیووبی" لـ کەتایی قسەکانیدا جەختی کردووە: لـ لایەکی دیکەشە، ئەمە میحوەرێکی گەشتیاریمان لـ کەمیسینی نەتەوایی یەنسکە لـ ئـران، پەناسە کردوو کە لـ تاران و

هه‌م‌دان‌وو د‌ست پ‌د‌کات و د‌گات کرماشان و کوردستان و ل‌و
وانگ‌یی ک‌ ه‌ورامانیش ل‌م میحو‌ر‌دا ه‌ک‌وتوو؛ ب‌ ئ‌م‌ ز‌ر
ج‌ی خ‌ش‌ای‌یی و ل‌وب‌وای‌دام ک‌ میحو‌ری گ‌شتیاری ئ‌م‌ ناوچ‌یی
گ‌ش‌ د‌ست‌ن‌ت.